

სახალხო ბაზუი

სურათებიანი ჟამათი
გაზეთის № 825
დაგასტების № 145
კვირა, 17 თებერვალი 1913 წ.

ანსილი სიკვდილისა

9. *)

ამისთანა უეცარი და წამიერი შეხვედრა თუნდაც რომელიმე ქალისა არ უნდა ყოფილიყო საყურადღებო და არც იყო, მაგრამ ელისბარმა ველარ დაივიწყა ეს ზებრალო. შემთხვევა, მისი გონება ყოველ ჟამს და ყოველ წუთს უბრუნდებოდა ამ ამბავს, იგი ბროლივით თეთრი ყელი მუდამ წინ ედგა მას და იზიდავდა მის გონების თვალს, უცხოველებდა სურვილს მის კვალად ხილვისას; ეს მით უფრო, რომ ქალის სახე კარგად ვერ შეენიშნა ქაბუკს, იგი სახე ბურუსში იყო მისთვის გახვეული და დაუკმაყოფილებული ცნობისმოყვარეობა ძლიერად იზიდავდა მას მისკენ. ამაოდ ცდილობდა ვაჟი წარმოედგინა ქალის სახე; თუ მოჩანდა აჩრდილიდან მის გონების თვალის წინ, ისევ ქალის განკვირვებული თვალები, თვალები კი არა, მხოლოდ განკვირვება იმ თვალებში.

— რას იტყოდა ი ქალი ან რას იფიქრებდა! მივდიოდი ბრმაბრმად, ცისკენ მიმეპყრო თვალები და კინაღამ ზედ წავაწყდი ი საწყალს. იქნება ეგონა, ხის წვერებზე ყვავებსა სთვლის ე ვილაც პირდაღებული უსაქმოვო. ან იქნება გაიფიქრა, ქალთ მაძიებელი ვინმე ქარაფშუტა არის და განზრახ მოვიდა ზედ, რომ ხმა გაცეა ჩემთვის, ანკესი გადმოგედოვო,—გაიფიქრა ვაჟმა.

ადამ და ევა.—ნახატი ლიუსენისა.

ამ მოსაზრებამ სირცხვილი აგრძნობინა გულფაქიზ ახალგაზდას, უნებლიეთ ატყრიცა იგი. დაანებეს ვაჟს არც იმ დღეს, არც მეორეს; თვალწინ ედგა მას ეს შემთხვევა კითხვისა თუ წერის დროს, მუშაობის დროს თუ განსვენების ჟამს, საუზმის დროს თუ სადილზე. დედამ შენიშნა მისი მღელვარება და უთხრა:

— დღეს როგორღაც გატაცებული თვალები გიჩანს, ბიჭო, და მოუსვენრობა გეტყობა! თითქო რაღაც შეგმთხვევია. ხომ არაფერი გაფუქტებულა მამულში, ან არავინ გაგაჯავრა?

— არა, დედი! სწორედ ღვთის თვალი ტირიალებს წლეულ ჩვენს მამულში და მაღლი; გაჯავრებით კი ან ვინ გამაჯავრებდა, ან რად?!

— მეც იმიტომ შეგეკითხე! მაინც ნუ მუშაობ მაგდენს, არ დაიქანცო; დაანებე თავი ყველაფერს და მიდექ-მოდექ ნაცნობებში, გული გაართე.

მაგრამ ვერ აასრულა ქაბუკმა დედის რჩევა: იმ დამეს ხომ მოუსვენრად იყო იგი და მეორე დღეს უფრო დაეტყო მღელვარება. თანდათან უფრო ჩაქრა გულში შემთხვევით ნახი ქალი და მოუთმენლად მოესურვა ერთი კიდევ დაენახა იგი, აღებეჭდა მისი სახე თვის გონებაში; თანაც უნდოდა სუფთად ჩაცმული და დაწყნარებული სჩვენებოდა ქალს, რომ განექარწყლებინა არა

საამო შთაბეჭდილება, რომელიც, ალბად, მოახდინა მასზე, გუშინ. მაგრამ რომ აღარ გადიოდა დრო და მზე აღარ იხრებოდა დასავლეთისკენ! როგორც იყო მოახლოვდა

*) იხ. სურათებიანი დამატება № 144.

სალამო. ჯაბუკმა ჩაიკვა სუფთად, აიღო წიგნი ხელში და გასწია ფიქვნარისაკენ.

— ნეტა ეს წიგნი რაღად მინდა, რომ ილღიაში ამომიღვია! ეტყობა უნდა ვუჩვენო ი უცნობ ქალს, რომ უბრალო გაუნათლებელი ვინმე არა ვარ და კითხვა ვიცი!

უნდოდა დაბრუნებულიყო, დაეგლო წიგნი, მაგრამ კარგა მანძილი ჰქონდა გავლილი და დაეხარა. ფიქვნარს რომ მიუახლოვდა, გული აუფანცქალდა, აუტოკდა.

— ნეტავი კი ისევ იქ იყოს და! — ინატრა. აჰყვა ნაკადულს. შორიდანვე შენიშნა ქალის ცისფერი კაბა ხეებ შუა. გაეხარდა, გული გაეღო. ქალი გუშინდელ ალაგას იჯდა და კითხულობდა. მის მოშორებით ნაკადის ნაპირას დაცანცალებდა ბავშვი, ბაღით პეპელებს დასდევდა. გადაიფარფატა კრემომა პეპელამ. ბაღი დაედევნა მას. პეპელა ნაკადულზე გადაფრინდა. გატაცებულიმა ბავშვმა თავი ველარ შეიმავრა და წყალში ჩავარდა პირქვე. ქალმა შეჰკივლა და წამოხტა, მაგრამ ელისბარ უფრო ახლო იყო; გადახტა, ამოიტაცა ბაღი. ქალმა მადლობა გადაუხადა და თან ისეთი ღმობიერად შეხედა მას თვის დაღონებული თვალებით, რომ ვაჟს გული აუჩუყდა.

— კაბა გამიფუჭდა, ლიზიკოჯან, კაბა! — ჩიოდა თვალცრემლიანი პატარა.

— არა უშავს-რა, გენაცვალე, გავრეცხამთ და ისევ მშვენიერი იქნება. — ანუგეშებდა ქალი და თან ხელ-პირს უწყმედდა ხელსახოცით.

— ვაიმე, ბაბთა დამკარგვია თმებიდან, ჩემი წითელი ბაბთა!

ჯაბუკმა ჩაადევნა თვალი ნაკადს და იპოვნა დანაკარგი: წყალს წაეღო, ბალახზე დაეხვივნა. მოურბენინა აცრემლებულ ბაღს.

— თქვენი და გახლავსთ?
— დიად, ბატონო!
— გამოუცვალეთ, არ ცივდეს! შორსა სცხოვრობთ, ქალბატონო?
— აქვე ვცხოვრობთ, ტარაძიანთ აგარაკში: — მიუგო ქალმა. ერთხელ ჰკიდევ გადაუხადა მადლობა და წაიყვანა ბავშვი მარდად.

10.

ელისბარმა თვალი გაადევნა მიმავალ ქალს.

— ტარაძიანთ აგარაკი! ის ხომ იაფფასიანი აგარაკია, სულ რაღაც ორი ოთახი. მდიდრები არ უნდა იყვნენ ესენი. ძალიან სუფთად კი აცვია, ფაქიზად. რა წერწეტია დალოცვილი! სწორედ მშვენიერი ტანი აქვს! — ფიქრობდა იგი და თვალს ველარ აშორებდა ქალს.

მიმავალ ქალს რომ უყურებდა ელისბარ, უეცრად ის ლერწამი წარმოუდგა თვალწინ, იმ დღეს, რომ ნახა ხევის პირას და იარა შეუხვია; ისეთივე წვრილი იყო, მაღალი და თანაც თითქო ისეთივე მისუსტებული. არა, რამე ზიანი კი არ აჩნდა იმ ლერწამსავით, არც ავადმყოფსა ჰგავნდა, მაგრამ მეტად ნაზი იყო, გამკვირვალე. თვალეში ჩემი რამ ნაღველი

ესახა ქალს. იგრძნო ელისბარმა, რა სუსტი უნდა ყოფილიყო ეს არსება მოუხეშავ ცხოვრებასთან ბრძოლაში, როგორ ძნელი იქნებოდა მისთვის ცხოვრების სისასტიკის ატანა, უკეთუ მოუხდებოდა მას პირისპირ შეხება მასთან.

— გრიგალი ცხოვრებისა მსწრაფლ გადახრის მას და მოჰფენეტს წელში, როგორც დაზიანებულ რამ ლერწამს, დაუნდობლად დაუბრის ძირს ყვავილის ღეროსავით ნაზად ახრილს ყელს და ჩააქნობს მას, ჩააშავებს!

ტკივილი იგრძნო ჯაბუკის კეთილმა გულმა, როცა წარმოიდგინა, რა ბევრჯერ იძულებულნი არიან ამისთანა ნაზი ქმნილებანი გამოვიდნენ ცხოვრების ასპარეზზე მარტოდ-მარტო უმწეოდ და იწყონ თავიანთ სუსტი ხელით ლუკმა-

პურის ძებნა, რომელი აღმოცენდება ეკალთა და კუროსთავთა შორის და რომლის ამოღება უწყლავს მათ კანს, უსისხლიანებს. რამდენადაც მშვენიერი არიან ეს არსებანი, იმდენად სუსტნი და უმწეონი. ესეთნი არიან ცოდონი, თორემ სხვებს რა უშავთ, თოქმად ნაშენ-ნაგებთ ან ტლანქად ჩამოსხმულთ?! ისევე ვერას დააკლებს მათ ცხოვრების სიღუბტირე, როგორც ბუნების სიძვე ვერ ჩააქნობს და მოაშთობს რომელსამე ეკლად ამოსულს, ღერო დაკუჭრებულ, გაბარჯლულ მცენარეს, რომელიც მძლავრად ჩაჰკვრია მიწას და

მსახიობი ქალი ბარბარე ნებიერიძისა. († 1913 წ. 4 თებერვალი.)

მარტყოფის მერძევეთა ამხანაგობის დამფუძნებელთა საზოგადო კრება. (იხ. ლღვეანდელი გაზეთი).

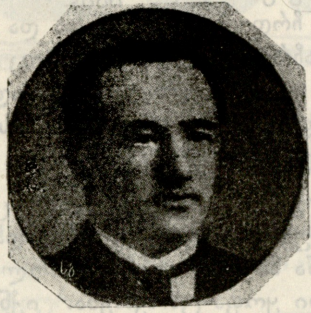
თვით ქვეყნის დამწველ გვალვაშიაც პოულობს საკმაო სიჩინტეს და სინოტივეს. ჯაბუკის გონების თვალწინ ერთად აღიმართნენ, ერთმანეთს აეტოლნენ, მისგან ნანახი დამზნეული ლერწამი და ეს მინახებული ქმნილება, რომელიც აგერ მიეფარა მის თვალთაგან, და ძლიერ მოესურვა ნება ჰქონოდა

გზრუნვა ამ ნაზ კმნილებზე, როგორც იმ დღეს ზრუნავდა მასამტვრევად განწირულ ლამაზ მცენარეზე.

ქალი რომ ნაზი იყო და სუსტი აგებულობისა, ეს ნამდვილი შენიშნა ელისბარმა, მაგრამ ისეთი გაკირვება კი არა ედგა-რა, არც მოელოდა, რომ ვისიმე საზრუნველი ყოფი-

სოდ დარჩენილ ოჯახს ყურადღება უნდოდა და მასა ჰხვდა იგი მოვალეობა, როგორც უფროს ქალს. ამ მოვალეობასაც პირნათლად ასრულებდა ლიზიკო და თავისი კეთილი ხასიათით გამთბარ-განათებული ჰქონდა ყოველივე კუთხე ოჯახისა.

ასე ჰქონდა მოწყობილი ლიზიკოს მამას თვისი ოჯახი.

ტაკია. — ფინლიანდიის ახალ სეიმის თავმჯდომარე (სოციალ-დემოკრატი).

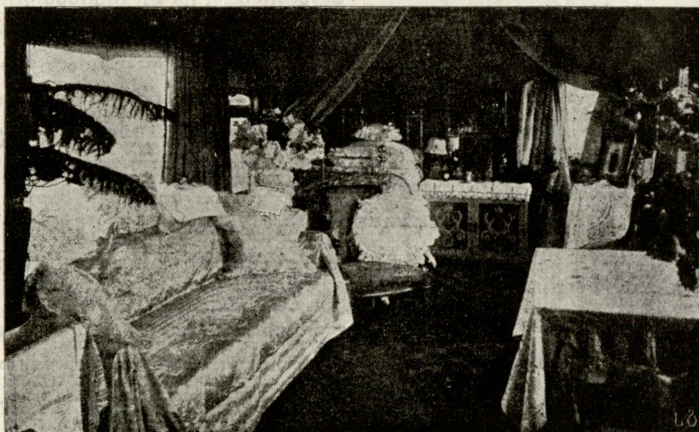

მომღერალი ქალი ა. დ. ვილცევისა.

შუქრი-ფაშა — („ლაზი“, უძლეველად წოდებული). აღრიანოპოლის ციხის უფროსი.

ლიყო ან ვისგანმე შესაბრა-ლისი, როგორც გრძნობდა ამას ახალგაზდა. ქალის მამა გიმნაზიის მასწავლებელი იყო, მკოდნე ოსტატად ითვლებოდა მიჩნეულად, საკმაო ჯამაგირს იღებდა და ცხოვრობდა სუფთად. მართალია, ძლივსა ჰყოფნიდა ფული, სხვა სამუშაოს აღება-ცა სჭირდებოდა, რომ გასძლოლოდა ცხოვრების მოთხოვნილებებს, მაგრამ ეს მხოლოდ იმისთვის, რომ ყველაფერი სასყიდი იყო, ცხოვრება კი უნებლიეთ ისე ჰქონდა მოწყობილი, როგორც ვისმე შემძლებელს. თუ რამე შემთხვევითი და მოულოდნელი ხარჯი დააცდებოდა ოჯახს, ეს კი ძირიანად არყვედა მის კეთილდღეობას. იყო ზურაბ ციაგიძის ცხოვრებაშიც ისეთი ხანი, როცა იმედი ჰქონდა მას რამე მამულის შექმნისა და თავშესაფარის მოპოვებისა, მაგრამ ტკბილი ოცნება ოცნებადვე დაურჩა, ვერ განუხორციელდა სურვილი: ქულფათი დაეხვია, მეუღლე

ა. დ. ვილცევის საკუთარი სამგზავრო ვაგონი.

დაუავადდა და ამან მთლად ამოაშრო, თუ რამ დოვლათი შეგუბებულიყო მის ოჯახში. მაინც ვერ გადაარჩინა თავისი ცოლი, ვერაფერი უშველა მას: მიიცვალა ქალი და განსაცდელში ჩააგდო ფაქიზად მოწყობილი თვისი სახლი. დაობლდა ოჯახი და დაქვეითდა. ბედი იმით ლა შესწევდა კაცს, რომ ბაღლები ნიქიერები და მოცადინენი აღმოჩნდნენ, სწავლა არ უჭირდებოდათ კარგად მიმართულებს. აგერ უკვე შესრულდა ორი წელიწადი, რაც მისმა ქალმა ლიზიკომ გაათავა სწავლა და მასწავლებლობს ქალთა სასწავლებელში. მის ნაზ აგებულობას არ შეეფერებოდა ოსტატის მძიმე ტვირთი, არც მამა ატანდა ძალას, სამუშაოს დასდგომოდა, მაგრამ ჰხვდავდა, რომ ოჯახს უჭირდა და შეებრძოლა საქმეს. კიდევ კარგი, რომ საუკეთესო ცოდნა და მოსიყვარულე ხასიათი უადვილებდნენ ქალს ამ შრომას, თორემ სწორედ მიწამდინ დაჰხრითა ეს მძიმე ტვირთი. შინაც ბევრი საქმე ჰქონდა ქალწულს: უღიასახლი-

დი სცხოვრობდა იგი, როგორც შეეფერებოდა მის ხელობისა და მდგომარეობის კაცს. ზაფხულობით სააგარაკოდაც ახერხებდა გამოსვლას: ბაღლები სუსტები ჰყვანდა, ქალაქის ჩასიცხულ და მოწამლულ ჰაერის ატანა უძნელდებოდათ და მეტი გზა არ იყო. აი, წლელულაც გამოვიდა იგი სააგარაკოდ და თუმცა მდიდრული ბინა არ ეჭირა, არც მდიდრულადა ჰქონდა ცხოვრება მოწყობილი, მაგრამ სალსა და გრილ ჰაერზე ხომ იყვნენ და ესეც ძვირფასი იყო მათ ყოფა-ცხოვრებაში, ლიდი ღვთისწყალობა.

11.

ძლიერ, გულკეთილი ქალი იყო ლიზიკო, მაგრამ ამაყი. უფრო მეტად იყო იგი ამაყი და თავმოყვარე, სინამ შეეფე-

რებოდა მის ყოფა-მდგომარეობას. გარნა ზვიადი იყო იგი და მიუკარებელი მხოლოდ მათთვის, რომელნიც ქონებით თუ მდგომარეობით მათზე მაღლა იდგნენ ცხოვრებაში; იმათთან სწორედ უხიაკი იყო, მიუდგომელ-შეუპართებელი; მათ წინაშე თავის მოხრა ან მცირედი რამ ხათრი, თუ დათმობა, შეუძლებელად მიაჩნდა. ზრდილობა, თავაზიანობა და საზოგადოდ ნარნარი ქცევა ძირითადი თვისება იყო მისი სუფთა ბუნებისა, მაგრამ თუ ამაზე მეტს ხათრიანობას და დათმობას შეჰქნიშნავდა თავის თქმაში ან ქცევაში, წითლდებოდა და ჰყვედრიდა თავის თავს, თუნდაც ასეთი მისი ქცევა, თუ თქმა მთლად შემთხვევით ყოფილიყო და მოუფიქრებელ-მოულოდნელი. თავის ტოლთან და მცირედთან კი ყოველთვის თავმდაბალი იყო, მოწყალე, ლმობიერი. მეტადრე მოსიყვარულე იყო უმწყო და დაჩაგრული ბაღლებისა, არც ჯანს, არც შეძლებას არა ჰზოგავდა მათთვის და მარად თავს ევლებოდა. თავის გა-

ქირვებული შეგირდებისათვის სწორედ ანგელოზი იყო მფარველი და ხელის აღმპყრობელი.

ესეთივე ხასიათისა იყო ციაგანთ მთელი ოჯახი. თითონ ზურაბმაც ასეთი ხასიათი შეიმუშავა პატარობიდან. ღარიბ სახლიდან გამოსულს თავის საკუთარი მარჯვენით გაეკაფნა გზა ცხოვრებისა. შემწყე თუ გზის მარჯვენები არა ჰყოლია. შემდეგაც თავისი ოჯახი მხოლოდ თავისი პირადი მეცადინეობით მოაწყო და გამოკვება, თავისი პატროსანი შრომით. მის სახლს არ შესძენია არც დანგი მისგან დაუმუშავებელ-დაუმსახურებლად. თუ შეგლა იყო, ისევე თითონ ჰმეგლოდა თავის ღარიბ და დავრდომილ ნათესაობას, თუ უცხო. არასდროს არ დაუმყარებია მას თავისი იმედები სხვაზე, თუ სხვის მონაგარზე. კიდევ გაეზვიადებინა ზურაბს ასეთი შეხედულება და დაპმონებოდა მას.

ქალმა მთლიანად შეითვისა ასეთი შეხედულება, შეისისხლ-ხორცა და ცხოვრებაში გამოსვლისთანავე ამ თვლით დაუწყაო ყურება ყველაფერს. ასევე უყურებდა ღიზიკო ხახლ-განდა მოტრფილევებს: თუ რომელიმე მდიდარი მოარზიყე მიუახლოვდებოდა ან დიდი შთამომავლობისა, ქალი მაშინვე ექვის თვლით შეჰხედავდა, მზირად იყო და ფრთხილად, ყოველსავე მის სიტყვას ან ნაბიჯს ჰზომავს-სწონამდა და თუ შეამჩნევდა, რომ კაცი ეწყარებოდა თავის სიმდიდრეს ან გვარს, თავი მოჰქონდა მით და ამაყობდა, ქალი მაშინვე განზე გაუხტებოდა და დაპზამდა თავის მოწყალების კარს მის წინაშე. ვერ ამჩნევდა ქალი, რომ ესეთ მის ქცევას ბევრჯერ სისასტიკის კარამდე მიჰყვანდა ის, რადგან გულუბრყვილად წარმოთქმული ან უკაბედად წამორთვილი სიტყვაც ბევრჯერ განზრახ ნათქვამი ეგონა, მოაზრებით. მოარზიყეს კი აოცებდა მისი უყვარი გულცივობა და სტანჯამდა, ხოლო ქალის ასეთ ქცევას მის უცნაურ ხასიათს, უხიაკობას აწერდა.

ელისბარსაც ასეთი მარცხი მოუვიდა ამ პირველ შეხვედრაზედვე: ქალმა რომ უთხრა, ტარაძიანთ აგარაკში ვცხოვრობთო, ვაჟმა მიუგო, „ჟიცი ის პატარა ფიცრული, შიგნით ეზოში რომ სდგას“. ქალს ისე მოესმა ვაჟის სიტყვები, თითქო მის თქმაში დამცირება რამ იხატებოდა მათის დროებითი ბინისა, დაკნინება. ამ თქმამ გულზე უკბინა ქალს; მან გაკვირვებით შეჰხედა ვაჟს და მაშინვე გაპშორდა, თითქმის გაიტაცა ბავშვი. ელისბარ შეკრთა, მაგრამ სწორედ კი ვერ მიხვდა ვერაფერს, ვერც დარწმუნდა გულუბრყვილო, რომ მისმა სიტყვებმა უკმაყოფილობის ჩრდილი გააუკურვეს ქალის გულში.

— სწორედ იმისთვის წავიდა ქალი სწრაფად, რომ ჩქარა გამოეცვალა ბაღისთვის ტანისამოსი, — გაიფიქრა იმან, თუმცა შენიშნა, რომ ელვასავით განათებულ თვალეებში რალაცა წყენა, თუ გაკვირვება, გამოკრთა ერთს წამს.

12.

ელისბარმა შენიშნა ქალის იმ წამიერ შეხედვაში უსიამოვნო რამ გაკვირვება თუ კითხვა, მიზეზი კი ვერ გაიგო წუთიერის წყენისა. აღარც ჩაფიქრებულა ამაზე; უფრო დიდმა გრძობამ გაიტაცა: ძალიან თვალში მოუვიდა ქალი, გულში ჩაუვარდა იგი უეცრად. მოესურვა, ძალიან მოუნდა ერთი წუთი მაინც კიდევ დაეყო მასთან, ემზირა მისთვის. დრუბლიდან ნაშუქ მზის სხივად მოეჩვენა იგი სურვილთა ბურუსით მოცულს მის გულს; გაუნათდა გუნება, გაუშუქდა ყოფნა. თანაც გული ეტკინა, რომ ქალი მსწრაფლ მიტრიალდა და განშორდა. გაკვირვებული ჩაჰყურებდა ვაჟი თავის გულს, უნდოდა გაეგო, რამ მოხიბლა იგი ან რითი, მაგრამ პასუხი ვერ მიეღო ვერსაით; გულს მხოლოდ უხაროდა იმ ციაგის ხილვა და გონებას სრულებითაც არ დაჰკითხებია იგი ამ სიხარულის მიზეზის შესახებ, არც მიუღია გონებისაგან რაიმე საბუთი, ან განმარტება. ვერც მიიღებდა! ფიქრიც გულს დაპმორჩილებოდა ამ წამს, უზრუნველად აჰყოლოდა გრძობათა ტალღას და თითონაც ნათლით მოსავდა და ამკობდა სურვილის ამშლეილი ნორჩ არსებას. ქალი კი მიდიოდა, ტანს მიარხევდა; აგერ კიდევ უნდა მიჰფარებოდა თვალთაგან. არა ფიქრობდა სასტიკი, არცა გრძობდა, რომ ვაჟის სურვილი თან მისდევდა მას და ეხვეწებოდა ცოტა ხანს შემდგარიყო, ემუდარებოდა მცირედ შეეფერხა, ერთი კიდევ მაინც მიეხედნა მისკენ. მაგრამ არა! მანძილზედაც გასქრა ვაჟის ძლიერმა სურვილმა: ქალი შესდგა მისახვევში ერთს წამს და მიიხედა მისკენ.

— შენ კი გენაცვალე მეგ სულში! — წარმოსთქვა ვაჟმა ალტაცებით.

ამ ხმამ ოდნივმა ელვის სისწრაფით განვლო სიზორე, შეეხო ქალის ყურს, მსწრაფლი შეავარდისფრა ქალწულის სახე და მის დაფიქრებულ-დაღონებულ თვალეებში გაშუქდა ბავშვური სიხარული უბიწო, როგორც რამ ნაპერწკალი წყვლიადში.

ქალი მივიდა შინ და იგი სიხარულის ნასახი თან მიჰყვა სახლში, თანდათან გაძლიერდა იქ, მოედო მთელ მის არსებას, გაათბო იგი და აალიღინა მხიარულად. რა მოსიყვარულე ხასიათზე დადგა! რა ლომობიერად ეპყრობოდა ყველას! მისი ნათელი არსება ეხლა ყოველსავე ჩრდილს ჰფარავდა და აქრობდა, იმ პაწაწინა მომამებრელ არდილებს, რომლებიც აუცილებლივ დაუკურამენ ყველგან და ყოველთვის, მეტადრე ხელმოკლე ოჯახში. მთლად შეუნდა ქალმა ქაბუკსაც მისგან მოუფიქრებლად წარმოთქმული სიტყვა.

— რა ვუყოთ, რომ დამამცირებელი სიტყვა წამოსცდა მათ ბინის შესახებ? უკაბედად მოუვიდა, მოუფიქრებლად! ან კი რა სთქვა ისეთი? პატარა ბინა მაშ რა არის?! მხოლოდ იმისთვის, რომ დამცირებინა მათი ყოფა-ცხოვრება. იქნება თითონ უფრო ვიწროდა სცხოვრობს და ხელმოკლედ, ვინ იცის.

შეუნდა გულკეთილმა მოუფიქრებელი სიტყვა და ერთ წამს ქალის ფერადი ფიქრები, მისი ტკბილი გრძნობები თავს დასტრიალებდნენ ქაბუკის სანდომიან სახეს.

ელისბარ ამ დროს მთლად გამსკვალული იყო ქალწულის ჰაეროვანის არსებით. ის გარინდებული იდგა იმავე ადგილას, მიეპყრო თვალი გზისაკენ და უხაროდა: გულს ის უნათებდა, რომ ქალმა მაინც კი მიიხედა მისკენ და ისე მიეფარა თვალთაგან.

— სწორედ ჩემი მისწრაფება მისწვდა მას, ჩემი სურვილი შეეხო მსუბუქ ფრთით და მოახედა! რა ნაზია, გამჰვირვალე! განთიადის სხივებისაგან არის შეთხზილი მთელი მისი არსება. მაგრამ რა სუსტი სჩანს! მისმა პაწაწა ხელმა და აყიროსავით ასულმა ჩვილმა ტანმა როგორ უნდა შესძლონ ბრძოლა ცხოვრებისათვის და ცხოვრებასთან?! მაგრამ არა! იგი მეგრძოლად კი არ არის გაჩენილი, არამედ მეგრძოლთა გზის მანათობლად, მათ დამაშვრალ და ტვირთმძიმე არსების დამამებლად, იმ უკვდავების წყაროდ, რომელიც მიანიჭებს ყოველსავე მეგრძოლს მხნეობას დაუშრეტელს, ძალს ბრძოლისას ულეველს. განა ყველა მეგრძოლად არის ცხოვრებაში შექმნილი, ზოგიც მათ მურაზად, მათ გამხალისებელ არსებად არის მოვლინებული. თუ საზოგადო მოღვაწეს ან მეგრძოლს მახლობელი მიზანი არ ექმნება ღვაწლისა და იქვე არ ეყოლება წამქებებელი სასურველი, მისთვის ბრძოლაც უეშო შეიქმნება და მოსაწყენი. რაინდი რომ იბრძოდა მამულისათვის თუ სჯულისთვის, მას თანა სდევდა გამამხნევებელი სურათი სატრფოსი, რომელსაც მიუზღვნიდა ხმლით მოსთვლილ ყვავილს გამარჯვებისას, რომლის კალთასაც უმწეო ბაღლივით დააყრდნობდა ბუმბერაზულ ბრძოლის შემდეგ თავის უძლეველი თავს, რომლის ერთი ღიმილი ან აღერსი მსუბუქი დაუფასებელი ჯილდო იყო მისთვის. ეს ქალწულიც შიქმნილია მეგრძოლთა თუ მოღვაწეთა ძალის მიმცემად, მანუგეშებლად, გამამხნეველად.

ვაჟი ჩამოჯდა, სადაც ქალი წიგნს კითხულობდა. დიდხანს იყო იქ დაფიქრებული. ოცნებას გაეტაცნა იგი, დაევიწყებინა ცხოვრების სინამდვილე და იგი თავის ღიზიკოს ამ წუთს ცხადად ჰხედავდა თავის გვერდზე, ჰგრძობდა მის სუნთქვას, მის ჰაეროვან შეხებას და თავის ოცნებას უზიარებდა მას, გარდასცემდა თავის ტკბილ სურვილებს. ქალსაც ესმოდა ქაბუკის გულისთქმა და თანაუგრძობდა მას, უღიმოდა, უაღერსებდა ფიქრმოღებული თვალეებით.

(შემდეგი იქნება)

ვ. ბარნოვი.

